

Förgröningsstöd 2018

Syftet med förgröningsstödet är att minska det europeiska jordbrukets klimatpåverkan och främja den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet. Förgröningsstödet är ett obligatoriskt stöd för alla som söker gårdsstöd. Du som söker gårdsstöd söker alltså automatiskt även förgröningsstöd.

Nyheter i förgröningsstödet 2018

I förgröningsstödet finns flera nyheter 2018.

Ekologiska fokusarealer

Fler lantbrukare får undantag från kravet att ha ekologiska fokusarealer

Om mer än 75 procent av din åkermark är vall, träda eller baljväxter eller en kombination av dessa efter att du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark behöver du inte ha ekologiska fokusarealer. Detta gäller nu oavsett hur stor resten av din åkermark är. Detsamma gäller om mer än 75 procent av din jordbruksmark är permanent gräsmark eller vall eller en kombination av dessa.

Nu kan du ha mellangröda som ekologisk fokusareal

När vi informerade om detta i höstas kallade vi mellangröda för fånggröda. I fortsättningen kommer vi alltså att använda ordet mellangröda.

Du kan så in en blandning av grödor efter skörden av din huvudgröda och räkna dessa som en ekologisk fokusareal. Du ska så in blandningen före den 1 september och den ska bestå av minst 2 av dessa grödor: betor, blodklöver, bovete, havre (vår), honungsört, korn (vår), oljerättika, persisk klöver, purrhavre, rajgräs, raps (vår), rybs (vår), råg (vår), rågvete (vår), rättika, solros, subklöver, sudangräs, tagetes, vete (vår), vicker, vitsenap, ärter. Blandningen får inte innehålla någon annan än dessa grödor.

Du får bryta insådden tidigast den 1 november.

Du får inte använda växtskyddsmedel på mellangrödan från och med den 1 september till och med den 31 oktober.

Omräkningsfaktorn är 0,3. Det betyder att 1 hektar med mellangrödor räknas som 0,3 hektar ekologisk fokusareal.

För att mellangrödan ska räknas som ekologisk fokusareal får den inte vara på åkermark som du får miljösättning för minskat kväveläckage för.

Nu kan du ha blommande träda som ekologisk fokusareal

Blommande träda är mark i träda som såtts med pollen- och nektarrika växter som är attraktiva för pollinerare, andra nyttodjur och fjärilar. Växterna som sås måste finnas på Jordbruksverkets lista över godkända växter. De godkända växterna måste vara dominerande på arealen men de får sås i blandning med andra växter, till exempel gräs. Växterna får inte sås med avsikt för produktion. Vissa växter får

inte sås i renbestånd, det framgår av listan vilka de är. Marken ska hållas i träda till och med den 15 juli. Du får inte använda växtskyddsmedel på trädan från och med den 1 januari till och med den 15 juli. [Här kan du läsa mer om vad som gäller för åkermark i träda.](#)

Blommande träda har omräkningsfaktor 1,5. Det betyder att 1 hektar blommande träda räknas som 1,5 hektar ekologisk fokusareal.

Du kan ange blommande träda redan nu i SAM Internet.

Förbud mot växtskyddsmedel under vissa perioder

Det är förbjudet att använda växtskyddsmedel under vissa perioder på träda, vallinsådd i huvudgröda, mellangröda samt kvävefixerande grödor som anmälts som ekologiska fokusarealer. Det finns inget förbud mot växtskyddsmedel i förgröningsstödet utöver dessa perioder.

Perioderna då det är förbjudet att använda växtskyddsmedel:

- För **träda** är det förbjudet med växtskyddsmedel från den 1 januari till och med den 15 juli.
- För **vallinsådd i huvudgröda** och **mellangröda** är det förbjudet med växtskyddsmedel från 1 september till och med 31 oktober i normala fall. Om du har vallinsådd i huvudgröda och du skördar huvudgrödan före 31 augusti, så gäller förbudet i 8 veckor efter skörd av huvudgrödan.
- För **kvävefixerande grödor** är det förbjudet med växtskyddsmedel från sådd av den kvävefixerande grödan till skörd eller brytning av grödan, dock tidigast den 31 juli.

Tillåtet att blanda kvävefixerande grödor med andra grödor

Nu kan du antingen odla de kvävefixerande grödorna i renbestånd eller som blandningar. Blandningarna ska bestå av minst 50 procent av dessa grödor. Det är minst 50 procent av utsädesvikten som räknas. Alla grödor utom konservärter ska bibehållas på marken minst till och med den 31 juli.

Nya omräkningsfaktorer för salix och kvävefixerande grödor

- Omräkningsfaktorn för salix höjs från 0,3 till 0,5. Det innebär att 1 hektar salix nu räknas som 0,5 hektar ekologisk fokusareal.
- Omräkningsfaktorn för kvävefixerande grödor höjs från 0,7 till 1. Det innebär att 1 hektar kvävefixerande gröda nu räknas som 1 hektar ekologisk fokusareal.

Ytterligare en kommun får så kallat skogsundantag

Jordbruksverket har räknat om arealerna för kommuner som får undantag från ekologiska fokusarealer för att området består av mycket skog. Alla kommuner som hade skogsundantag innan har det i fortsättningen också. Det har också lagts till en kommun i listan för undantaget. Den kommunen är Hammarö i Värmlands län. Här kan du se [var i landet du kan behöva ha ekologiska fokusarealer.](#)

[Här kan du läsa mer om ekologiska fokusarealer.](#)

Kravet på minst 2 eller 3 grödor

Fler lantbrukare får undantag från kravet på att behöva ha minst 2 eller 3 grödor

Om mer än 75 procent av din åkermark är vall, träda eller baljväxter eller en kombination av dessa efter att du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark behöver du inte ha ett visst antal grödor. Detta gäller nu oavsett hur stor resten av din åkermark är. Detsamma gäller om mer än 75 procent av din jordbruksmark är permanent gräsmark eller vall eller en kombination av dessa.

Speltvete räknas som egen gröda

Ett av villkoren för förgröningsstödet är att du kan behöva odla ett visst antal grödor på din åkermark beroende på var i landet du bor och hur mycket mark du har. Speltvete räknas nu som en egen gröda. Du använder grödkod 88, övrig odling på åkermark, för att anmäla på vilka skiften du odlar speltvete. Tidigare räknades speltvete som vanligt vete.

[Här kan du läsa mer om kravet på minst 2 eller 3 grödor.](#)

Villkor för förgröningsstödet

Här kan du läsa om vilka villkor som kan gälla dig beroende på var i landet du har din jordbruksmark och hur mycket åkermark du har. För att få förgröningsstöd måste du få gårdsstödet utbetalt och uppfylla de villkor för förgröningsstödet som gäller dig. Du som söker gårdsstöd söker automatiskt även förgröningsstöd.

Foto: Scandinav bildbyrå

Ny ekologisk fokusareal i förgröningsstödet

Nu införs en ny ekologisk fokusareal som heter blommande träda. Det är träda som såtts med pollen- och nektarrika växter som är attraktiva för pollinerare, andra nyttodjur och fjärilar. Blommande träda har omräkningsfaktor 1,5. Det betyder att 1 hektar träda räknas som 1,5 hektar ekologisk fokusareal.

Du kan behöva ha ekologiska fokusarealer

Om du har mer än 15 hektar åkermark kan du behöva ha så kallade ekologiska fokusarealer. Villkoren beror på var i landet du har din jordbruksmark och hur många hektar åkermark du har. Ekologiska fokusarealer kan till exempel vara arealer som odlas med grödor som binder kväve i marken eller arealer

som läggs i träda för att gynna insekter och småfåglar. Trots namnet behöver dessa arealer inte vara ekologiskt certifierade.

Du kan behöva odla minst 2 eller 3 olika grödor

Om du har 10 hektar åkermark eller mer kan du behöva odla ett visst antal grödor på åkermarken. Villkoren beror på var i landet du har din jordbruksmark och hur många hektar åkermark du har.

Du ska bevara betesmarker och slåtterängar i Natura 2000-områden

Du som har betesmarker eller slåtterängar som ligger i Natura 2000-områden får inte ställa om dessa marker till annan användning eller sluta hävda dem om det strider mot bevarandeplanen för Natura 2000-området.

Ekologiska fokusarealer

På grund av torkan och för att undvika foderbrist får du redan nu skörda och låta djur beta på ekologiska fokusarealer och viss träda. Detta är ett generellt undantag från reglerna som vi fattade den 13 juni. [Läs mer om undantaget här.](#)

I förgröningsstödet finns regler om att du ska ha minst 5 procent av åkermarken som så kallade ekologiska fokusarealer. Detta gäller dig som har mer än hälften av din jordbruksmark i slättbygd och vissa andra områden i Götaland och Svealand och har mer än 15 hektar åkermark. När du räknar ut hur mycket åkermark du har ska du räkna bort mark med permanenta grödor och permanent gräsmark.

[Här finns en karta som visar var i landet du kan behöva ha ekologiska fokusarealer.](#)

[Här kan du se en lista på församlingsnivå över områden som är undantagna från kravet på ekologiska fokusarealer.](#)

Antal hektar åkermark kopplat till kravet på ekologiska fokusarealer

Antal hektar åkermark	Du behöver ha ekologiska fokusarealer
15 hektar eller mindre	Nej
Mer än 15 hektar	Ja, du kan behöva ha ekologiska fokusarealer

I vissa fall kan du få förgröningsstöd utan att ha ekologiska fokusarealer

Om du uppfyller någon av punkterna nedan får du förgröningsstöd utan att du behöver ha ekologiska fokusarealer oavsett var i Sverige du har din jordbruksmark.

- Om du har mark med certifierad ekologisk produktion eller mark som finns med i åtaganden för omställning till ekologisk produktion får du förgröningsstöd utan att du behöver följa villkoren för förgröningsstödet på den marken.
- Om du har 15 hektar åkermark eller mindre kvar när du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark.
- Om mer än 75 procent av din åkermark är vall, träda eller baljväxter eller en kombination av dessa efter att du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark.
- Om mer än 75 procent av din jordbruksmark är permanent gräsmark, vall eller en kombination av dessa.

Här kan du läsa om vad som räknas som [permanenta grödor](#) och [permanent gräsmark](#).

Det här är ekologiska fokusarealer

Ekologiska fokusarealer är områden som kan förbättra den biologiska mångfalden. Det betyder inte att de behöver vara ekologiskt odlade. De ekologiska fokusarealerna har olika omräkningsfaktorer som du ska multiplicera med för att få fram hur stor areal de räknas som.

Ekologiska fokusarealer får inte ligga på sådan mark som räknas som permanent gräsmark. [Här kan du läsa om vad som räknas som permanent gräsmark](#).

Här nedanför kan du läsa om vad som räknas som ekologiska fokusarealer och vilka omräkningsfaktorer de har. Du kan välja vilka av de här markerna som du vill ha som ekologiska fokusarealer.

Träda

Du ska hålla marken i träda till och med den 15 juli. När du sår den gröda som ska bli en jordbruksprodukt efter trädesperioden så upphör trädan. Du får inte använda växtskyddsmedel på trädan från och med den 1 januari till och med den 15 juli. Annars finns det inga särskilda skötselkrav när du anmäler trädan som ekologisk fokusareal. [Här kan du läsa mer om vad som gäller för åkermark i träda](#).

Träda har omräkningsfaktorn 1. Det betyder att 1 hektar träda räknas som 1 hektar ekologisk fokusareal.

Blommande träda

Blommande träda är mark i träda som såtts med pollen- och nektarrika växter som är attraktiva för pollinerare, andra nyttodjur och fjärilar. Växterna som sås måste finnas på Jordbruksverkets lista över godkända växter. Under Mer information hittar du listan Växter som får sås på en blommande träda. De godkända växterna måste vara dominerande på arealen när de är etablerade men de får sås i blandning med andra växter, till exempel gräs. Växterna är etablerade när de har kommit upp så att det går att se vad det är. Växterna ska vara etablerade senast den 15 juli. Växterna får inte sås med avsikt för produktion. Marken ska hållas i träda till och med den 15 juli. Du får inte använda växtskyddsmedel på trädan från och med den 1 januari till och med den 15 juli. [Här kan du läsa mer om vad som gäller för åkermark i träda](#).

Blommande träda har omräkningsfaktor 1,5. Det betyder att 1 hektar blommande träda räknas som 1,5 hektar ekologisk fokusareal.

Under Mer information kan du läsa om vilka växter du kan så på en blommande träda.

Du kan ange blommande träda redan nu i SAM Internet.

Salix

Om du odlar salix och använder den som ekologisk fokusareal ska du lägga till den arealen till åkermarken som du ska ha 5 procent ekologiska fokusarealer på. Salix är en permanent gröda, men ska alltså räknas med i den arealen som du ska ha minst 5 procent av som ekologisk fokusareal.

Du får inte använda mineralgödselmedel eller växtskyddsmedel utom det första året du planterar grödan.

Salix har omräkningsfaktorn 0,5. Det betyder att 1 hektar salix räknas som 0,5 hektar ekologisk fokusareal.

Kvävefixerande grödor

Du kan ha dessa kvävefixerande grödor på en ekologisk fokusareal:

- ärter (inklusive konservärter)
- bönor
- sötlupin
- vicker
- kikärter
- lusern
- klöver

Du kan antingen odla de kvävefixerande grödorna i renbestånd eller som blandningar. Blandningarna ska bestå av minst 50 procent av dessa grödor. Det är minst 50 procent av utsädesvikten som räknas. Alla grödor utom konservärter ska bibehållas på marken minst till och med den 31 juli. Att grödan får brytas efter den 31 juli innebär att du får skörda grödan före den 31 juli om du lämnar kvar stubben på marken minst till och med den 31 juli.

Du får inte använda växtskyddsmedel på den kvävefixerande grödan från och med sådd av grödan till och med den 31 juli. Om du skördar grödan efter den 31 juli gäller förbudet fram till skörd av grödan.

Kvävefixerande grödor har omräkningsfaktorn 1. Det betyder att 1 hektar kvävefixerande gröda räknas som 1 hektar ekologisk fokusareal.

Obrukade fältkanter på åkermark

En obrukad fältkant på åkermark är en remsa utmed åkerkanten där du inte har någon produktion. Den ska hållas i träda fram till och med den 31 juli. Om du ska höstså skiftet får du ta bort fältkanten tidigast vid skörden av huvudgrödan på skiftet. Mekanisk och kemisk bekämpning av ogräs är tillåtet på den obrukade fältkanten. Du kan anlägga en obrukad fältkant mellan två skiften.

Den obrukade fältkanten får inte ligga på eller längs med skiften du anmält som träda eller där du har åtagande för skyddszoner. Om du söker utbetalning av miljöersättning för vallodling, minskat kväveläckage, ersättning för ekologisk produktion, omställning till ekologisk produktion eller kompensationsstöd måste du bruka hela skiftet enligt villkoren för de ersättningarna. Därför kan du inte ha en obrukad fältkant på samma skifte.

Den obrukade fältkanten får vara 1–20 meter bred, men du räknar bara löpmeter multiplicerat med omräkningsfaktorn 9. Därför räknas 1 meter obrukad fältkant som 9 kvadratmeter ekologisk fokusareal. Det gör att 1 000 meter obrukad fältkant motsvarar 0,9 hektar ekologisk fokusareal.

För den obrukade fältkanten gäller samma allmänna regler som för träda. Den får alltså även vara obevuxen. Du som har obrukade fältkanter med grödor som är anpassade för att öka den biologiska mångfalden behöver inte putsa eller slå av fältkanterna. Med anpassade grödor menar vi till exempel vallfröblandning med blommande örter som rödklöver, vitklöver, cikoria och honungört. Men du behöver fortfarande sköta fältkanten. Det betyder att du till exempel kan behöva stödså eller ta bort buskar.

Vallinsådd i en huvudgröda

Som vallinsådd räknas den vall som du sår in i en annan huvudgröda. Om du sår in vallen på våren eller försommaren kan marken räknas som ekologisk fokusareal i år. Vallinsådd som du gör i en gröda som du sår på hösten kan räknas som ekologisk fokusareal året efter.

Du får bryta insådden tidigast den 1 november.

Du får inte använda växtskyddsmedel på vallinsådden från och med den 1 september till och med den 31 oktober i normala fall. Om du skördar huvudgrödan före den 1 september får du inte använda växtskyddsmedel på vallinsådden från och med dagen du skördar och 8 veckor framåt. Om du skördar huvudgrödan före den 1 september ska du meddela det till länsstyrelsen.

Omräkningsfaktorn är 0,3. Det betyder att 1 hektar med vallinsådd räknas som 0,3 hektar ekologisk fokusareal.

För att vallinsådden ska räknas som ekologisk fokusareal ska du så in gräs eller vallbaljväxter eller en blandning av dessa.

För att vallinsådden ska räknas som ekologisk fokusareal får den inte vara på åkermark som du får miljöersättning för minskat kväveläckage för.

[Här kan du läsa om vad som gäller vid torka om du har vallinsådd som ekologisk fokusareal.](#)

Mellangröda

Du kan så in en blandning av grödor efter skörden av din huvudgröda och räkna dessa som en ekologisk fokusareal. Du ska så in blandningen före den 1 september och den ska bestå av minst 2 av dessa grödor: betor, blodklöver, bovete, havre (vår), honungsört, korn (vår), oljerättika, persisk klöver, purrhavre, rajgräs, raps (vår), rybs (vår), råg (vår), rågvete (vår), rättika, solros, subklöver, sudangräs, tagetes, vete (vår), vicker, vitsenap, ärter. Blandningen får inte innehålla någon annan än dessa grödor.

Du får bryta insådden tidigast den 1 november.

Du får inte använda växtskyddsmedel på mellangrödan från och med den 1 september till och med den 31 oktober.

Omräkningsfaktorn är 0,3. Det betyder att 1 hektar med mellangrödor räknas som 0,3 hektar ekologisk fokusareal.

För att mellangrödan ska räknas som ekologisk fokusareal får den inte vara på åkermark som du får miljöersättning för minskat kväveläckage för.

Sammanfattning av vad du kan ha som ekologisk fokusareal och de olika omräkningsfaktorerna

Ekologisk fokusareal	Omräkningsfaktor
Träda	1
Blommande träda	1,5
Salix	0,5

Ekologisk fokusareal	Omräkningsfaktor
De kvävefixerande grödorna ärter, konservärter, bönor, sötlupin, vicker, kikärter, lusern och klöver.	1
Obrukade fältkanter på åkermark	9 multiplicerat med varje löpmeter
Vallinsådd i en huvudgröda	0,3
Mellangröda	0,3

Du ska ha minst 2 eller 3 grödor på din åkermark

Ett av villkoren för förgröningsstödet är att du ska odla ett visst antal grödor på din åkermark. Hur många grödor du ska ha beror på var i landet du har din jordbruksmark och hur många hektar åkermark du har. Om du har mindre än 10 hektar åkermark har du inget krav på att odla flera olika grödor.

Det är under dessa perioder som du kan behöva odla ett visst antal grödor:

- 1 juni–31 juli i norra Sverige (stödområde 1–5)
- 1 maj–30 juni i södra Sverige

Här kan du se en [karta över stödområdena](#).

Kravet på rätt antal grödor kan vara uppfyllt även om du inte kunnat så de tänkta grödorna den 1 maj respektive den 1 juni. [Här kan du läsa mer om hur sen sådd påverkar kravet på 2 eller 3 grödor.](#)

Antal hektar åkermark du har avgör hur många grödor du behöver odla

Antal hektar åkermark	Du behöver odla minst 2 eller 3 grödor
Mindre än 10 hektar	Nej
10-30 hektar	Ja, du kan behöva odla minst 2 grödor
Mer än 30 hektar	Ja, du kan behöva odla minst 3 grödor

I vissa fall kan du få förgröningsstöd utan att ha minst 2 eller 3 grödor

Om du uppfyller någon av punkterna nedan får du förgröningsstöd utan att du behöver uppfylla villkoret i förgröningsstödet att odla ett visst antal grödor. Här kan du läsa om vad som räknas som permanenta grödor och permanent gräsmark.

- Om du har mark med certifierad ekologisk produktion eller mark som finns med i åtaganden för omställning till ekologisk produktion får du förgröningsstöd för den marken utan att du behöver följa villkoren för förgröningsstödet på den marken.
- Om du har mindre än 10 hektar åkermark kvar när du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark.

- Om mer än 75 procent av din åkermark är vall, träda eller baljväxter eller en kombination av dessa efter att du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark.
- Om mer än 75 procent av din jordbruksmark är permanent gräsmark eller vall eller en kombination av dessa.
- Om mer än hälften av den åkermark som du söker gårdsstöd för i år inte fanns med i din ansökan förra året och all din åkermark i år odlas med en annan gröda är förra året.

Så här räknar du ut hur många grödor du behöver

Börja med att räkna ut hur många hektar åkermark du har. När du räknar ut hur många hektar åkermark du har ska du räkna bort den här åkermarken:

- mark med permanenta grödor
- permanent gräsmark

Här kan du läsa om vad som räknas som [permanenta grödor](#) och [permanent gräsmark](#).

Har du 10–30 hektar åkermark kvar?

Då ska du ha minst 2 grödor på den mark som du har kvar. Den gröda du har mest av får täcka maximalt 75 procent av åkerarealen som blir kvar när du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark.

Har du mer än 30 hektar åkermark kvar?

Då ska du ha minst 3 grödor på den mark som du har kvar. De 2 grödorna som du har mest av får tillsammans täcka maximalt 95 procent av åkerarealen som blir kvar när du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark. Den enskilt största grödan får täcka maximalt 75 procent.

Ligger den största delen av din jordbruksmark i stödområde 1-5?

Då ska du ha minst 2 grödor om du har mer än 10 hektar åkermark när du räknat bort permanenta grödor och permanent gräsmark. Den största grödan får täcka maximalt 75 procent av denna åkerareal. Om den största grödan är vall eller träda får den täcka mer än 75 procent.

I stödområde 1–5 behöver du alltså aldrig ha mer än 2 grödor, även om du har mer än 30 hektar åkermark.

Här kan du se en [karta över stödområdena](#).

Vad räknas som en gröda?

Höst- och vårvarianter av spannmål och oljeväxter räknas som olika grödor

När du odlar höst- och vårvarianter av samma grödsort, till exempel vårkorn och höstkorn, räknas det som två olika grödor.

Detta gäller grödor med de här grödkoderna:

Grödkod	Gröda
1	korn (höst)

Grödkod	Gröda
2	korn (vår)
4	vete (höst)
5	vete (vår)
7	rågvete (höst)
29	rågvete (vår)
20	raps (höst)
21	raps (vår)
22	rybs (höst)
23	rybs (vår)

Speltvete räknas som en egen gröda. Du använder grödkod 88, övrig odling på åkermark, för att anmäla på vilka skiften du odlar speltvete.

En grödblandning räknas som en gröda

När du odlar en blandning av olika grödor på ett skifte, till exempel blandsäd, räknas den blandningen som en enda gröda.

Detta gäller om du odlar någon av dessa grödblandningar med de här grödkoderna:

Grödkod	Gröda
12	blandsäd (stråsädesblandningar)
13	blandsäd (spannmåls- och baljväxtblandning)
34	proteingrödsblandningar (baljväxter/spannmål)

Insådd av en annan gröda i huvudgrödan räknas som en gröda per år

Om du sår in en gröda i en annan gröda (huvudgrödan) räknas det ändå som en enda gröda.

Huvudgrödan räknas som en gröda det första året och den gröda som du sår in räknas som en gröda året efter. Till exempel om du har sått in vall i en huvudgröda räknas vallen som grödan året efter.

Vall räknas som en gröda

Vall räknas som en enda gröda, oavsett vilken typ av vall du redovisar på marken. Till exempel om du odlar vall på din mark men redovisar vallen med olika grödkoder räknas den ändå bara som en enda gröda i förgröningsstödet.

Du kan redovisa vall med dessa grödkoder:

Grödkod	Gröda
49	slätter- och betesvall på åker med en vallgröda som inte är godkänd för miljöersättning

Grödkod	Gröda
50	slätter- och betesvall på åker
58	Gräsfrövall (ettårig)
59	Gräsfrövall (flerårig)

Träda räknas som en gröda

Träda räknas som en gröda. Träda har grödkod 60. Det här räknas också som träda:

- skyddszoner, grödkod 77
- anpassade skyddszoner, grödkod 66
- mångfaldsträda, grödkod 69

Potatis räknas som en gröda

Matpotatis med grödkod 45 och stärkelsepotatis med grödkod 46 räknas som en och samma gröda även om du har med båda grödkoderna.

Sojabönor räknas som en gröda

Sojabönor (oljeväxt) med grödkod 38 och sojabönor (foderväxt) med grödkod 39 räknas som en och samma gröda även om du har med båda grödkoderna.

Bevara betesmarker och slätterängar i Natura 2000-områden

Du som har block med betesmarker eller slätterängar där minst 50 procent eller minst 0,1 hektar av blockets areal ligger i ett Natura 2000-område måste bevara dessa marker. Det innebär att du inte får ställa om dessa marker till annan användning eller sluta hävda dem om det strider mot planen för att bevara Natura 2000-området.

Om du planerar att ställa om eller sluta hävda sådana här marker bör du först kontakta de personer på din länsstyrelse som ansvarar för Natura 2000-området. De bedömer då om det du ska göra strider mot planen för att bevara Natura 2000-området. Om de bedömer att det inte strider mot planen kan du genomföra den planerade omställningen av marken utan att det påverkar ditt förgröningsstöd.

Om du ställer om sådana här marker eller slutar hävda dem trots att det inte är tillåtet får du avdrag på ditt förgröningsstöd och du kommer också att behöva återställa marken till sitt ursprungliga skick.

I SAM Internet får du hjälp

När du gör din SAM-ansökan kommer du i SAM Internet att kunna se vilka marker som ligger i ett Natura 2000-område. Du hittar informationen under fliken Karta och skiften i SAM Internet.

På Naturvårdsverkets webbplats kan du läsa mer om Natura 2000-områdena i Sverige.

Sverige ska behålla en viss andel permanent gräsmark

Ett av villkoren i förgröningsstödet är att Sverige ska bevara de permanenta gräsmarkerna i landet. Som permanent gräsmark räknas alla betesmarker och slätterängar samt åkermark med vallodling eller träda som inte ingått i växtföljden på jordbruksföretaget under 5 år eller mer. I de 5 åren räknas inte de år

med som du fått någon miljöersättning för marken eller som du använt den som ekologisk fokusareal.

[Här kan du läsa mer om vad som räknas som permanent gräsmark.](#)

Sverige har hittills alltid nått sitt mål med andelen permanent gräsmark som ska bevaras.

Hur påverkas du som lantbrukare av det här villkoret?

Om det finns risk för att andelen permanent gräsmark i Sverige blir mindre än det nationella målet kan det bli aktuellt att införa ett förbud mot att ställa om permanenta gräsmarker till annan användning. Vi kommer i så fall att informera om detta i god tid före SAM-ansökansperioden.

Om andelen permanent gräsmark i Sverige skulle bli mindre än det nationella målet kommer du som ställt om permanent gräsmark till annan användning att behöva återställa marken till permanent gräsmark. Om detta blir aktuellt kommer du som berörs att få information från oss om hur återställandet ska gå till.

Så här söker du förgröningsstöd

Du som söker gårdsstöd söker automatiskt även förgröningsstöd. Du söker gårdsstöd, förgröningsstöd och flera andra jordbrukarstöd i SAM Internet.

För att kunna logga in på Mina sidor behöver du en [e-legitimation](#).

Om någon annan person, till exempel en konsult, ska göra ansökan åt dig behöver du ge den personen fullmakt för SAM Internet.

Om du har till exempel ett aktieföretag eller handelsbolag och ska göra ansökan själv behöver du en fullmakt från firmatecknaren för att kunna använda din personliga e-legitimation och logga in i SAM Internet. Det innebär att du kan behöva ge dig själv fullmakt från företaget för att kunna göra SAM-ansökan.

Sista dag för SAM-ansökan 2018 är den 12 april.

Om du ska söka jordbrukarstöd för första gången så behöver du kontakta din länsstyrelse för att få ett kundnummer.

[Här kan du läsa mer om hur du söker olika stöd i SAM Internet.](#)

I SAM Internet får du hjälp

Det enklaste sättet att ta reda på om du uppfyller villkoren för förgröningsstödet är att göra en ansökan i SAM Internet. När du har fyllt i alla uppgifter om din mark och markerat eventuella ekologiska fokusarealer kan du klicka fram en ruta som visar om du uppfyller villkoren för förgröningsstödet utifrån det du angett i din ansökan. Om du ändrar dina uppgifter och öppnar rutan på nytt uppdateras uppgifterna i rutan.

Du kan ändra i din ansökan

Om till exempel din areal eller dina grödor ändras eller om du upptäcker att du har gjort fel i ansökan kan du ändra din ansökan. Du gör ändringen i SAM Internet. Vissa ändringar måste du göra senast den

15 juni för att de ska komma med i årets ansökan. Om länsstyrelsen hittar fel i din ansökan vid handläggningen eller om de meddelat dig att din gård ska kontrolleras, får du inte ändra eventuella fel som hittas i kontrollen. Det betyder att sista dag att ändra ansökan kan vara tidigare än den 15 juni.

[Här kan du läsa mer om vad du kan ändra och hur du gör ändringarna i SAM Internet.](#)

Utbetalning av förgröningsstöd

I utbetalningsplanen kan du se när vi planerar att betala ut pengarna.

På Mina sidor kan du se vad som händer med din ansökan. Du kan bland annat se när länsstyrelsen har fattat beslut om ditt stöd och hur mycket pengar du får.

Du måste bedriva jordbruk på minst 4 hektar jordbruksmark

För att få förgröningsstöd är grundregeln att din ansökan om gårdsstöd, förgröningsstöd och stöd till unga jordbrukare måste omfatta minst 4 hektar jordbruksmark. Om du inte har minst 4 hektar jordbruksmark, så kan du ändå få utbetalt förgröningsstöd om du får nötkreatursstöd och det totala beloppet för gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare uppgår till minst 100 euro.

Värdet på dina stödrätter styr hur mycket du får i förgröningsstöd

Hur mycket pengar du får i förgröningsstöd beror på hur mycket dina stödrätter för gårdsstödet är värda. Förgröningsstödet är 54,05 procent av värdet på dina stödrätter som du får utbetalt gårdsstöd för. På Mina sidor kan du se hur mycket dina stödrätter är värda.

Du får dina pengar i kronor

Stödrätternas värde är bestämt i euro men du får ditt förgröningsstöd i kronor. Växelkursen fastställs av Europeiska centralbanken den sista bankdagen före 1 oktober.

Avdrag på utbetalningen av förgröningsstödet som går till EU:s krisreserv

Du får en minskning av ditt stöd om du får mer än 2 000 euro i gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare. Minskningen är en viss procentsats av det belopp som överstiger 2 000 euro. EU-kommissionen beslutar minskningens storlek i procent i november varje år. Minskningen brukar vara mellan 1 procent och 2 procent. Den här minskningen kallades tidigare för finansiell disciplin. För 2017 är minskningen 1,38 procent.

Minskningen görs för att ha en reserv vid kriser inom jordbrukssektorn och för att det finns en risk att länderna i EU betalar ut för mycket i stöd. Pengarna kan betalas tillbaka senare år om pengarna som reserverats för kriser inom jordbruket inte används.

Om det finns risk för att EU:s budget överskrids kan avdraget bli större.

Du kan få avdrag på dina utbetalningar

För att få fullt stöd måste du följa alla villkor som finns. På sidan [Kontroller och avdrag](#) kan du läsa mer om avdrag.

Kontroller och avdrag på förgröningsstödet

För att få fullt stöd måste du följa alla villkor som gäller för stödet samt följa tvärvillkoren. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten och att du följer alla villkor och tvärvillkor.

Länsstyrelsen genomför kontrollerna både när de handlägger din ansökan och vid eventuella besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få ett kontrollbesök. Det är olika för olika kontroller hur långt i förväg du får informationen. Du måste ge kontrollanterna den hjälp som är nödvändig för att de ska kunna genomföra kontrollen.

Tänk på att det är bara i undantagsfall som du kan ändra i din SAM-ansökan efter kontrollen. Kontakta din länsstyrelse för att få reda på vilka ändringar du kan göra.

Du kan få avdrag på stödet

Om du inte följer villkoren kan det bli avdrag på ditt förgröningsstöd. Det finns olika anledningar till att du kan få avdrag:

- Din ansökan kommer in för sent.
- Du har inte följt villkoren för stödet.
- Du har inte följt tvärvillkoren.
- Din verkliga areal är mindre än den du sökt för.

Om du varit grovt oaktsam när du lämnade uppgifterna eller lämnat felaktiga uppgifter med avsikt kan du få hela din ansökan underkänd.

Om din ansökan kommer in för sent

Om din ansökan kommer in efter den 12 april minskar vi ditt stöd med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 7 maj får du inget stöd alls.

Om du inte följt villkoren för förgröningsstödet

Om du behöver ha 2 eller 3 olika grödor på din mark blir det avdrag på förgröningsstödet om den största grödan täcker mer än 75 procent av åkermarken. Den delen av den största grödan som täcker mer än 75 procent av marken avgör hur stort avdraget blir. Om du behöver ha 3 olika grödor på din mark blir det avdrag om de 2 största grödorna täcker mer än 95 procent av åkermarken tillsammans. Delarna av grödorna som täcker mer än 95 procent av åkermarken avgör hur stort avdraget blir.

Om du behöver ha ekologiska fokusarealer på din mark blir det avdrag på förgröningsstödet om de ekologiska fokusarealerna täcker mindre än 5 procent av marken som ska ha ekologiska fokusarealer. Skillnaden mellan hur mycket ekologiska fokusarealer du har och hur mycket ekologiska fokusarealer du ska ha avgör hur stort avdraget blir.

[Här kan du läsa hur vi räknar ut avdragen om du inte uppfyller kravet på odling av flera grödor.](#)

[Här kan du läsa hur vi räknar ut avdragen om du inte uppfyller kravet på ekologiska fokusarealer.](#)

Om du inte följt tvärvillkoren

Om en kontroll visar att du inte har följt ett tvärvillkor beslutar länsstyrelsen hur många procent som ska dras av från utbetalningen av dina jordbrukarstöd. [Här kan du läsa mer om kontroller och avdrag för tvärvillkor.](#)

Om din verkliga areal är mindre än den du sökt för

Om en kontroll visar att din areal är mindre än vad du har sökt för får du förgröningsstöd för den areal som du får utbetalat gårdsstöd för.

Anmäl oförutsedda händelser

Om du inte har kunnat uppfylla villkoren för stödet på grund av att oförutsedda händelser har hindrat dig, så kan du ändå ha rätt till stödet. Oförutsedda händelser kan till exempel vara naturkatastrof, dödsfall eller långvarig arbetsoförmåga. Du ska anmäla den oförutsedda händelsen skriftligen till din länsstyrelse tillsammans med en redogörelse och underlag som visar vad som hänt. Det ska du göra inom 15 arbetsdagar från den dag du har möjlighet att göra det.

Vi arbetar med bedrägeribekämpning

Alla myndigheter som hanterar EU-stöd, däribland Jordbruksverket, arbetar tillsammans för att förebygga och bekämpa bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet. Inom EU har arbetet på det här området stärkts från och med 2014. De EU-stöd som vi kan använda i Sverige ska gå till dig som har rätt till stöd. Vi kommer i handläggningen fortsätta att kontrollera så att vi betalar ut rätt belopp till rätt person.

Jordbruksverket rapporterar ärenden till OLAF

Jordbruksverket måste rapportera alla ärenden där vi, eller andra myndigheter som handlägger stöd, hittar fel i den EU – finansierade delen av stödet på mer än 10 000 euro. OLAF är den europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Vi rapporterar ärendena oavsett om det är ett misstänkt bedrägeri eller ett vanligt fel.

Rådgivning om förgröning

Nu kan du som lantbrukare köpa rådgivning om förgröning. Rådgivningen är subventionerad och du betalar bara 30 procent av rådgivningskostnaden. Resten bekostas av landsbygdsprogrammet.

VIDEO

Bengt Hellerström i Skåne fick en bättre skörd när han satsade på förgröningsåtgärder. Dessutom har han kunnat minska besprutningen när skalbaggar hjälper till att bekämpa angrepp av bladlöss.

Detta ingår i rådgivningen

Rådgivningen omfattar fyra punkter:

1. Regelverket om förgröning
2. Optimering av biologisk mångfald inom ramarna för förgröningen och utifrån företagets intresse och inriktning
3. Dialog kring vad som kan fungera och är optimalt med hänsyn tagen till både ekonomi och biologisk mångfald på den enskilda gården
4. Flerårsplan för förgröning

Rådgivningen anpassas till dina önskemål och intressen. Planen kan se olika ut beroende på om du är intresserad av jakt, pollinering av grödor, biologisk bekämpning av skadeinsekter eller något annat.

Dessa organisationer har förgröningsrådgivare i respektive län

Län	Organisation
Blekinge	LRF Konsult
Dalarna	HS Konsult AB
Gotland	LRF Konsult
Gävleborg	HS Konsult AB
Halland	LRF Konsult
Jämtland	Organisation ej klar
Jönköping	Hushållningssällskapet Väst
Kalmar	LRF Konsult
Kronoberg	Hushållningssällskapet Kalmar, Kronoberg, Blekinge
Norrbottn	LRF Konsult
Skåne	HIR Skåne
Stockholm	HS Konsult AB
Södermanland	LRF Konsult
Uppsala	HS Konsult AB
Värmland	Hushållningssällskapet i Värmland
Västerbotten	LRF Konsult
Västernorrland	LRF Konsult
Västmanland	HS Konsult AB
Västra Götaland	Hushållningssällskapet Väst
Örebro	HS Konsult AB
Östergötland	Hushållningssällskapet Östergötland